

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ THƠM

**VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM
TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10
Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ THƠM

**VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM
TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10
Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: LL&PPDH Bộ môn Lý luận chính trị
Mã số: 60.14.01.11**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN THỊ LAN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Trần Thị Lan - giảng viên khoa giáo dục chính trị - trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Mọi thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Trần Thị Thơm

LỜI CẢM ƠN

Để luận văn hoàn thành và được phép bảo vệ tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của nhiều cá nhân và đơn vị.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành, sâu sắc đến:

- Giảng viên hướng dẫn **Tiến sĩ: Trần Thị Lan** - người đã dành nhiều thời gian quý báu để hướng dẫn, góp ý, chia sẻ.... giúp tôi có định hướng đúng trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

- **Thầy, cô phản biện** - những người đã góp ý chân thành, thẳng thắn để chúng tôi hoàn thành luận văn tốt hơn.

- **Các thầy, cô giảng dạy lớp cao học lý luận và phương pháp dạy học lý luận chính trị** - đã giúp chúng tôi có nền tảng kiến thức để thực hiện luận văn.

- Trường THPT Diêm Thụy, trường THPT Phú Bình, trường THPT Lương Phú đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho chúng tôi trong suốt quá trình khảo sát và thực nghiệm.

- Sau cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đến những người thân, những người trong gia đình luôn động viên, khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi, giúp tôi hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Trần Thị Thơm

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các biểu đồ.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu	3
5. Đóng góp của đề tài	3
6. Kết cấu của đề tài.....	3
NỘI DUNG	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA VIỆC VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	4
1.1. Lịch sử vấn đề nghiên cứu	4
1.1.1. Những công trình nghiên cứu nước ngoài	4
1.1.2. Những công trình nghiên cứu trong nước.....	4
1.2. Cơ sở lý luận của việc vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GD&ĐT lớp 10 ở các trường THPT	7
1.2.1. Phương pháp thảo luận nhóm.....	7
1.2.2. Mục tiêu dạy học và nội dung chương trình GD&ĐT lớp 10	17
1.2.3. Vai trò của phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GD&ĐT lớp 10.....	22

1.3. Cơ sở thực tiễn của việc vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	28
1.3.1. Đặc điểm của học sinh THPT ở huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	28
1.3.2. Thực trạng sử dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	30
Kết luận chương 1.....	36
Chương 2: QUI TRÌNH VÀ ĐIỀU KIỆN VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH TỈNH THÁI NGUYÊN.....	37
2.1. Một số nguyên tắc cần đảm bảo khi vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	37
2.2. Quy trình vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	39
2.2.1. Lập kế hoạch thảo luận nhóm.....	40
2.2.2. Xác định nội dung thảo luận nhóm.....	40
2.2.3. Thiết kế bài giảng.....	41
2.2.4. Thực hiện dạy học trên lớp.....	42
2.2.5. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS	45
2.3. Những điều kiện cần thiết để vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	49
2.3.1. Điều kiện đối với GV	49
2.3.2. Điều kiện đối với HS.....	50
2.3.3. Điều kiện đối với các cấp quản lý.....	51
2.3.4. Điều kiện về cơ sở vật chất.....	53
Kết luận chương 2.....	54

Chương 3: THIẾT KẾ VÀ THỰC NGHIỆM PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN .	55
3.1. Kế hoạch TN.....	55
3.1.1 Mục đích của TN	55
3.1.2. Giả thuyết TN	55
3.1.3. Thời gian, địa điểm, đối tượng TN và ĐC	56
3.2. Nội dung TN.....	57
3.2.1. Những nội dung khoa học cần TN.....	57
3.2.2. Thiết kế giáo án TN	57
3.2.3. Tiến hành dạy TN	81
3.2.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS	83
3.3. Kết quả TN	85
3.3.1. Khảo sát trình độ ban đầu của lớp TN và lớp ĐC	85
3.3.2. Phân tích, đánh giá kết quả sau TN	86
Kết luận chương 3.....	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	97
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	99

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

THPT	: Trung học phổ thông
GDCD	: Giáo dục công dân
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
ĐC	: Đối chứng
TN	: TN
TB	: Trung bình
TS	: Tổng số
SL	: Số lượng
tr	: Trang

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Quy mô HS ở các trường THPT trên địa bàn huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2011 - 2016.....	28
Bảng 1.2. Kết quả học tập học kỳ I năm học 2016 - 2017 của HS khối 10 các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	30
Bảng 1.3. Mức độ sử dụng phương pháp thảo luận nhóm và các phương pháp dạy học khác	31
Bảng 1.4. Kết quả tìm hiểu những khó khăn khi vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học GDCD lớp 10	33
Bảng 1.5. Thái độ học tập môn GDCD của HS	35
Bảng 3.1. Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp TN và lớp ĐC ở trường THPT Điềm Thụy.....	85
Bảng 3.2. Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp TN và lớp ĐC ở trường THPT Phú Bình	85
Bảng 3.3. Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp TN và ĐC ở trường THPT Lương Phú	86
Bảng 3.4. Mức độ hứng thú học tập của HS.....	87
Bảng 3.5. Thái độ học tập của HS đối với giờ học thảo luận nhóm.....	88
Bảng 3.6. Kết quả kiểm tra 1 tiết trên phạm vi 3 trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	91

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Kết quả kiểm tra 1 tiết ở trường THPT Diêm Thụy.....	90
Biểu đồ 3.2. Kết quả kiểm tra 1 tiết ở trường THPT Phú Bình.....	90
Biểu đồ 3.3. Kết quả kiểm tra 1 tiết ở trường THPT Lương Phú	91
Biểu đồ 3.4. Kết quả kiểm tra 1 tiết trên phạm vi 3 trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	92